

روز

<div><div>📅</div><div><div>سه‌شنبه اول خرداد ۱۴۰۳</div></div></div>
<div> <div><div><div>شماره ۴۱۴۳</div></div></div> <div> </div> </div>
<div> <div><div><div><div>www.fdn.ir</div></div></div></div> </div>
<div><div>🌐</div><div><div>FARHIKHTEGANDAILY</div></div></div>

زهرا طیبی - **زینب مروزقی** ^{**گروه نقد روز**}

اتفاق تلخ و ناگواری که روز یکشنبه برای بالگرد حامل رئیس‌جمهور اتفاق افتاد و منجر به شهادت رئیس‌جمهور، وزیر امور خارجه، امام‌جمعه تبریز و دیگر افراد حاضر در بالگرد رئیس‌جمهور شده بود، واکنش همه چهره‌ها و سلاطین سیاسی را به همراه داشت و همه چهره‌ها فارغ از گرایش‌های سیاسی به «مردمی» و «اخلاق‌مدار» بودن رئیس‌جمهور تأکید کردند و در پیام‌های تسلیت خود به ویژگی‌های اخلاقی رئیس‌جمهور اشاره کردند. براین اساس پای صحبت برخی از چهره‌های سیاسی با گرایش‌های مختلف درباره مواجهات و برخورد هایش با رئیس‌جمهور نشستیم که در ادامه می‌خوانید.

محمدعلی ابطحی، رئیس دفتر خاتمی در دولت اصلاحات: آقای رئیسی در شنیدن نظرات مخالف سعه صدر داشت

شهادت آقای رئیسی را به ملت ایران و خانواده گرامی‌شان، تسلیت می‌گویم. مرحوم رئیسی از نظر شخصی انسان بسیار پیکار و متواضعی بود. اهل تشریفات نبود و علاقه‌مند بود که به مردم خدمت کند و برای مردم کار کند. این خصلت‌های عمومی بود که تقریباً در همه پست‌هایی که در یکی دو دهه اخیر داشت، می‌توان، ردش را پیدا کرد. در دوران ریاست‌جمهوری، آقای رئیسی از یک شانس متفاوتی نسبت به همه روسای‌جمهور برخوردار بود و آن این بود که مورد اعتماد کامل رهبری قرار داشت و این اعتماد برای پیشرفت کارهایشان مؤثر بود و به همین دلیل همه بخش‌های کشور، آماده همکاری با آقای رئیسی بودند و جناح‌های مختلف اصولگرا

سیاسیون در گفت‌وگو با «فرهیختگان» از سلوک آیت‌الله رئیسی می‌گویند

فرمول نگنجیدن در دوگانه‌های واهی

عبدالناصرهمتی، رئیس بانک مرکزی دولت روحانی:

قرار داشتیم آقای رئیسی را همین روزها ببینیم

در آن گرفتار بودم. بعد از انتخابات ریاست جمهوری توفیق نشد که خدمتش برسم. دوست داشتم در مسائل اقتصادی هم کمکش کنیم که متأسفانه اتفاق نیفتاد اما در ارتباط با بازار ارز، بدهکاران بانکی بزرگ، واحدهای تولیدی، موارد مربوط به صنعت بیمه چه در زمانی که من بانک ملی بودم و چه در زمانی که بانک مرکزی بودم به من کمک زیادی کرد و همکاری خوبی با من داشت. در زمان انتخابات هم وقتی رفتم به آقای رئیسی تبریک بگویم ایشان خصوصی با من صحبت کرد و من هم دو نکته

در رابطه با کالاهای اساسی و بازار از خدمتش عرض کردم و گفتم حواس‌تان باشد. ایشان هم به من گفتند که حتماً باهم جلسه بگذاریم. نظر شخصی خودش هم این بود که باهم جلسه داشته باشیم. اتفاقاً روابط شخصی بسیار خوبی باهم داشتیم و همین دو هفته پیش هم بحث این بود که به واسطه آقای مخبر فراری باهم داشته باشیم و یکدیگر را ببینیم که متأسفانه نشد. ان‌شاءالله که روح آقای رئیسی باشد و رحمت و غفران الهی شامل حالش شود.

محمدعلی ابطحی، رئیس دفتر خاتمی در دولت اصلاحات:

آقای رئیسی در شنیدن نظرات مخالف سعه صدر داشت

از جناح‌های افراطی تا جناح‌های متعادل‌تر اصولگرا پشتیبان وی بودند و این می‌توانست، راه را برای انجام بسیاری از فعالیت‌ها باز کند. فعالیت‌هایی که نتیجه آن را ما بیشتر در سیاست خارجی دیدیم و گشایش‌های جدی‌رادر سیاست خارجی شاهد بودیم و البته نکته قابل توجه دیگر هم این بود که وی همچنان‌که به شدت مورد اعتماد رهبری بود، نسبت به خط قرمزهای رهبری هم جدی بود و این اعتماد را ایجاد کرده بود که آنچه ایشان می‌خواهند را عملیاتی کند. در مسائل داخلی هم یک ویژگی داشت و آن هم این بود که آنچه فکر می‌کرد که خوب است، دستور اقدامش را می‌داد. در خیلی موارد عوامل و هم‌راهان قدرتمندی نداشت که آنها را عملیاتی

حسام‌الدین آشنا، مشاور روحانی در دولت یازدهم:

رئییسی برای خودش شأنی جدای از رهبری و سربازی انقلاب اسلامی قائل نبود

هفته یک‌بار یک جلسه دوساعته با او داشتیم. آن چیزی که شناخت من از آقای رئیسی را شکل داده است سلامت نفس، دلدادگی ایشان به انقلاب و تبعیت مطلق‌شان از رهبری ولایت‌فقیه است. آقای رئیسی برای خودش شأنی جدای از رهبری و سربازی برای انقلاب اسلامی قائل نبود و تلاشش در دوران ریاست‌جمهوری نیز معطوف به این بود که رضایت

سکینه‌سادات پاد، دستیار رئیس‌جمهور در پیگیری آزادی‌های اجتماعی:

آقای رئیسی می‌گفت؛ به‌طور جدی پیگیر حقوق مردم از دستگاه‌های اجرایی باشید

محقق داماد مرا که دید، گفت‌اصلاً من تعجب نکردم که کسی مثل آقای رئیسی این جایگاه را تأسیس کرد، یعنی اطلاع داشت که آقای رئیسی یک آدم ساده و خالصی است و گفت اینکه شما را انتخاب کرد، برایم عجیب نبود. شخصیتی با این وجنات برایم تعجب‌آور نبود. با اینکه ایشان طیف سیاسی متفاوتی با آقای رئیسی دارد اما به من گفت به شما توصیه می‌کنم کنار این مرد بمانید و به او کمک کنید. این آدم، خود واقعی‌اش همین است که امثال شما را کنار خودش آورده است.

در موضوعات اجتماعی مختلف، بسیاری فکر می‌کردند که «پاد» دارد حرف خودش را می‌زند ولی آقای رئیسی از من خواست که وقتی وارد دولت شدم، خودم باشم، من به او

محمدجواد آذری جهرمی، وزیر سابق ارتباطات:

خدا پاداش مجاهدت‌های آقای رئیسی را داد

به‌هرحال چهارچوب سیاسی و فعالیت‌های سیاسی، خیلی باامش سیاسی و شخصی افراد ارتباطی ندارد. مسأله‌ای که این روزها مطرح می‌شود، ناای دیدگاه‌های متفاوتی نیست که گروه‌های مختلف دارند. همدلی‌ای که ایجاد شده و فضایی که به‌وجود آمده، پیرامون شخصیت آقای رئیسی است. حتی در جریان‌های درونی دولت دوازدهم هم برخی با وجود اینکه برخی رویکردهای دولت اعتراض و انتقاد داشتند اما این امور کاملاً با شخصیت آقای رئیسی متفاوت است.

اقبال شاکری، نماینده مجلس:

آقای رئیسی به شکل واقعی می‌خواست درددل مردم را بشنود

یکی از دوران‌های پرقدت نظام جمهوری اسلامی را در دوران این شهدای بزرگوار داشتیم. در مسأله مقاومت نیز شهید رئیسی با حضور در مجامع عمومی، حمایت از مقاومت، حمایت از غزه و مظلومان نیز بسیار خوب عمل کرد؛ و با نشان دادن قرآن کریم به عنوان مکتب پیشرو و آزادی‌بخش و با نشان دادن عکس حاج قاسم سلیمانی در سازمان ملل به عنوان ازین‌برنده ظلم و جور و داعش که در منطقه به دست آمریکایی‌ها به وجود آمده بود، زبان گویای ملت‌های مظلوم را در دنیا باز کرد. شاید این دومین بار بود که موفق می‌شد یک فضای عمومی را برای دفاع از مظلوم در دنیا باز کند. در دوره آقای رئیسی چندین قانونی که دو دوره در مجلس آمده بود و معطل مانده بود مانند قانون جوانی جمعیت، رتبه‌بندی معلمان، حقوق سربازان، حمایت از دانش‌بنیان‌ها و همسان‌سازی بازنشستگان اجرا شد. اینها قوانینی هستند که نیاز به اختصاص بودجه‌های جدی داشتند و دولت‌ها از اینکه

صادق خلیلیان، استاندار سابق خوزستان:

آقای رئیسی روی اتمام پروژه‌های نیمه‌تمام تأکید داشت؛ در آخر هم در همین راه جانش را داد

سفرهای استانی بود که حدود ۳۴ هزار میلیارد تومان برای طرح‌های اساسی و اصلی خوزستان که بر روی زمین مانده بودند، مصوب کرد کم‌کم این مبلغ در دوره ریاست من تخصیص داده شد. همچنین می‌توان گفت که در زمینه عمرانی، یک کارگاه بزرگ در استان خوزستان برپا شده بود و مسأله‌ی اعم از آب آشامیدنی این استان، بیسارستان‌ها و طرح‌هایی که نیازمند رشد و پیشرفت خوزستان بود، اعتبار گرفت.

آقای رئیسی بسیار فزد با تقوا و صادقی بود. همچنین بسیار پیگیر بود. پیگیری و صداقت در کار از ویژگی‌های بارزش بود. همین‌طور بسیار در کار ضدفساد بود. یعنی به شدت پیگیر بود تا مشکلاتی که در مسأله اقتصادی و فساد اقتصادی وجود داشت را برطرف کند و اجازه نمی‌داد که از مسیر

گفتم یک فرد مردمی هستم، اما باز هم به من گفت می‌خواهم خردت باشی. وکیل زبان مردم باشی. مثل مردم حرف بزنی. خود آقای رئیسی هم وقتی به سفر می‌رفت، خودش بود. در موضوعات مختلف به من می‌گفت که نترسید. وجدانه‌ی بی‌رحمانه پیگیر حقوق مردم از دستگاه‌های اجرایی باشید. وارد موضوع شوید و اصل‌ترسید. حاج‌آقا به من شجاعت می‌داد، می‌گفت من توصیه‌کردم لولایی که در حوزه اجتماعی و فرهنگی هستند، «معاذت حقوقی نظر شما را بگیرند؛ چراکه معتقدم شما اجتماعی‌تر و فرهنگی‌تر به مسائل نگاه می‌کنید و با مردم هستید، یعنی برایش مردم مهم بودند. باور کنید مردم از نگاه حاج‌آقا رئیسی، یک قبیله خاص نبودند. حاج‌آقا به ۸۵ میلیون ایرانی فکر می‌کرد. حاج آقای

رئیسی مردم دار بود. حقوق بشری برین اسناد در زمان او تنظیم شد؛ سند تحول فقه قضائیه، سند امنیت غذایی یا نحوه تعامل با سمن‌ها؛ چراکه معتقد بود حقوق عامه به تنهایی از دست فقه برنمی‌آید و باید سرلغ سمن‌ها و گروه‌های مردمی و حلقه‌های میانی برویم. روش حاج‌آقا این بود. آقای رئیسی یک انسان بی‌نظیر بود. خود او می‌گفت تفکر، تفکر شهید بهشتی است. من معتقدم آقای رئیسی شناخته‌شده ما خودمان را بچه‌های آقای رئیسی می‌دانیم. حاج‌آقا یک مسئول نراز انقلاب بود و این قدرت بالای الگودهی آقای رئیسی، باید خوب تعریف و تصویر شود. نباید آقای رئیسی به اشتباه، خود خواهانه یا تفسیر به‌اری تعریف شود. من معتقدم که خود آقای رئیسی باید عیناً روایت شود.

و مقام خود ایشان چه بود.

آنچه از آقای رئیسی در رسانه‌ها تصویر می‌شد، یک تصویر ساختگی نبود. خودش بود؛ همین ساده‌زیستی، کنش مردم‌پون، علاقه و محبت به حضور در جمع مردم، خاکی بودن، متواضع بودن و… و احوالات ریزم مردم هم برایش مهم بود و به اطرافیان خود توجه می‌کرد. صرفاً به این نگاه نمی‌کرد که افرادی که اطرافش قرار دارند، کارمند و همکارانش هستند، بلکه با آدم‌های اطراف خود رابطه دوستانه و عاطفی برقرار می‌کرد. اینها جزه صفات

بازار اخلاقی او بود و او را متمایز کرده بود. به همین خاطر سطح ارتباطی آقای رئیسی، ارتباطات موسمی بود. اینها ویژگی‌ها و سبجه اخلاقی‌ای بود که آقای رئیسی داشت. البته اهل تلاش و مجاهدت هم بود که خداوند هم پاداش مجاهدت‌ها و تلاش‌های او را برایشان اعطا کرد. اصطلاحی که من برای او به کار بردم «یک مرگ ناچرازه» است. به شهادت ناثل شد و این اجر بزرگ است. اسیدوارم خداوند روحش را شاد کند و مقامش را عالی بدارد.

شرکت‌های دولتی در هیچ مجلسی نمی‌آمد و آخر همراه بودجه منتشر می‌شد. اما الان در مجلس بودجه شرکت‌های دولتی همراه با بودجه دولت می‌آید که اتفاق بسیار بزرگی بود. رئیس‌جمهور بزرگوار ما، شهید بزرگوار ما، سید محرومان ما واقعا جایگاهش همین شهادت بود و شهادت ایشان قطعاً درخت انقلاب ما را تا اوتیرت خواهد کرد. در یک جلسه نوزوزی به دیدار شهید رئیسی رفتم. در دیدارهای نوزوزی معمولاً فقط تبریک می‌گویند و می‌روند. همراہ من نماینده سرپل‌ذهاب هم بودند. من نکته‌ای را مطرح کردم که آقای رئیسی یکی از اعضای دولت را خواست و گفت که نکات من با منویسند. من به وجد آمدم و بهشان گفتم حالا اجازه بدهید اینها را در مجلس مطرح کنیم اما می‌خواست از فرصت استفاده کند و تأکید داشت خیلی دقیق یادداشت شود تا حتماً پیگیری شود. برای من واقعا جالب و ارزشمند بود. چون از صبح با نمایندگان مختلفی دیدار داشت.

دولت و یا بخش خصوصی و یا اعتبارات ارزی، فساد ی به وجود بیاید. اولین اقداماتی که برای مبارزه با فساد صورت می‌گرفت، در این مدت از جانب دولت بود و هیچ خط قرمزی را در این مورد به رسمیت نمی‌شناخت. آقای رئیسی انسان بسیار شریف، فوق‌العاده با اخلاق و مشورت‌پذیر بود. من گاهی اوقات از او برای برخی مسائل مشورت می‌گرفتم. به من توصیه می‌کرد تا جایی که می‌توانم مشورت بگیرم اما در عین حال تأکید می‌کرد که تصمیم نهایی را خودم اتخاذ کنم. یعنی باز هم استقلال استانداران و وزرا را به رسمیت شناخته بود و همچنان هم توصیه به مشورت می‌کرد تا کارها به بهترین شکل پیش برود.

یکی دیگر از ویژگی‌های آقای رئیسی این بود که به پست و مقام هیچ‌گونه